

ΝΑ ΣΩΣΟΥΜΕ ΤΗΝ ΠΡΟΣΦΥΓΙΚΗ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑ

Επιστολή-έκκληση προς τις προσφυγικές Ομοσπονδίες ΟΠΣΕ-ΠΟΕ-ΠΟΠΣ-ΠΟΘΣ

Του Βλάση Αιγυζίδη, δρ Σύγχρονης Ιστορίας.

Η πολιτική αλλαγή που συνέβη στον τόπο μας, και η άνοδος στην εξουσία νέων πολιτικών δυνάμεων που δεν φέρουν τα βάρη του παλαιού καθεστώτος, δίνει στον προσφυγικό ελληνισμό τη δυνατότητα να διεκδικήσει αυτά που του στέρησαν οι προηγούμενοι κυβερνώντες. Πολλά είναι τα εκκρεμή ζητήματα, που εκκινούν από τα της διεκδίκησης της προσφυγικής περιουσίας και την έμπρακτη αλληλεγγύη προς τους Έλληνες της Μαριούπολης και φτάνουν έως την ένταξη της ιστορίας των Ελλήνων της Ανατολής στην εθνική συλλογική μνήμη μέσω της εκπαιδευτικής διαδικασίας.

Η Ανταλλάξιμη Περιουσία

Ένα από τα σημαντικότερα και επείγοντα θέματα είναι το ζήτημα της προσφυγικής περιουσίας, της λεγόμενης Ανταλλάξιμης. Δηλαδή της περιουσίας που προέκυψε από τα μουσουλμανικής ιδιοκτησίας ακίνητα που υπήρχαν στην Ελλάδα μετά την ολοκλήρωση της Ανταλλαγής των Πληθυσμών, ως απόρροια της Συνθήκης της Λοζάνης. Μιας περιουσίας που υποχρεωτικά, με βάση το νομικό πλαίσιο που ορίζει τη χρήση της, θα έπρεπε να χρησιμοποιηθεί για την αποκατάσταση των προσφύγων του '22.

Είναι γνωστό ότι η αποκατάσταση των προσφύγων του 1922 υπήρξε ελλιπής, κατά παράβαση της Συνθήκης της Λοζάνης. Τόσο όσον αφορά το ζήτημα της λεγόμενης αστικής αποκατάστασης σημαντικού μέρους των προσφύγων του '22, όσο και την αποκατάσταση εκείνων των προσφύγων που ανήκουν στις πρόνοιες της Συνθήκης της Λοζάνης και κατέφυγαν τότε στην πρώην Σοβιετική Ένωση.

Η ιστορία της προσφυγικής αυτής περιουσίας είναι πολύ ενδιαφέρουσα και αποκαλυπτική του τρόπου με τον οποίο οι κυρίαρχες ελίτ αυτής της χώρας λεηλάτησαν τον πλούτο της. Η διαχείριση της περιουσίας αυτής ανατέθηκε το 1957 στο Ταμείο Ανταλλαξίμου Περιουσίας Αστών Προσφύγων (ΤΑΠΑΠ), το οποίο ήταν ΝΠΔΔ. Το ΤΑΠΑΠ καταργήθηκε τη δεκαετία του '90 από την κυβέρνηση Σημίτη και η «ανταλλάξιμη περιουσία» πέρασε στις ευθύνες της Κτηματικής Εταιρείας Δημοσίου (ΚΕΔ). Η κατάργηση έγινε με ευθύνη του νυν υπόδικου για ποινικά αδικήματα και διαφθορά, τότε υπουργού Οικονομικών, Γιάννου Παπαντωνίου. Οι προθέσεις της κυβέρνησης Σημίτη ήταν προφανείς: το ξεπούλημα σε «επενδυτές» των τελευταίων υπολοίπων της προσφυγικής περιουσίας.

Αυτήν ακριβώς την ιστορική στιγμή, μετά τις εκλογές και ενώ έχει αναλάβει το σχετικό χαρτοφυλάκιο η μικρασιατικής καταγωγής Νάντια Βαλαβάνη, το σύνολο των προσφυγικών οργανώσεων που εκπροσωπούν τους πρόσφυγες της Μικρασιατικής Κατα-

στροφής (Πόντιοι, Μικρασιάτες, Καππαδόκες, Κωνσταντινουπολίτες, Ανατολικοθρακιώτες) θα πρέπει να συνεννοηθούν, να υπερβούν τους τοπικισμούς και τις συντηρητικές καθλώσεις και να απαιτήσουν συλλογικά τη διασφάλιση της Ανταλλαξιμής Περιουσίας, όπως και τη δημιουργία συγκεκριμένου φορέα διαχείρισης ή την επανασύσταση του ΤΑΠΑΠ. Όπως είχε γραφτεί και παλιότερα: «...Να δημιουργηθεί ένας μικτός φορέας Δημοσίου και προσφυγικών οργανώσεων, που θα διαχειρίζεται αποκλειστικά τα ζητήματα αυτά. Να ζητηθεί επίσης η αλλαγή του πλαισίου ώστε να επιτραπεί στους εκπροσώπους των προσφυγικών οργανώσεων να συνδιαμορφώνουν τις σχετικές πολιτικές. Να ζητηθεί επίσης η εκπόνηση μιας αναλογιστικής μελέτης ώστε να αποκτηθεί πλήρης εικόνα για την παρούσα κατάσταση αλλά και για τον τρόπο διαχείρισης. Τέλος, να απαιτηθεί η διαμόρφωση ενός νέου νόμου, με τον οποίο θα επιλύονται οι αδικίες του παρελθόντος και θα αποκαθίστανται οι αναποκατάστατοι πρόσφυγες».